

Het Burgemeester Damenpark, 85 jaar jong.

Ton Wolters

Het oorspronkelijke "Gemeentelijke Sportpark" werd naar een ontwerp van tuinarchitect Dirk Frederik Tersteeg (1876-1942) uit Naarden in de jaren 1931-1932 aangelegd.

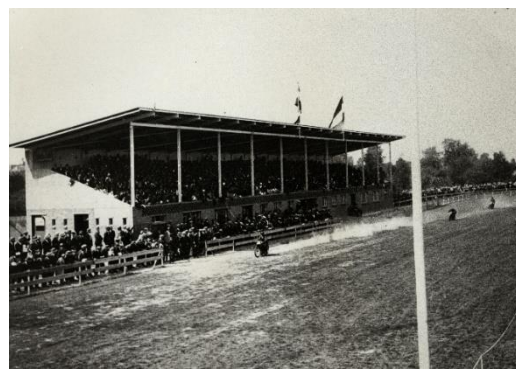
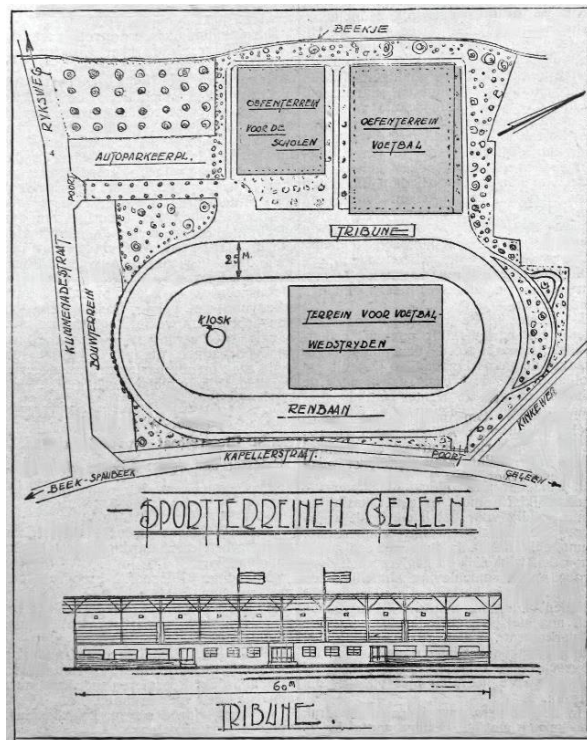
Zijn ontwerp voor het nieuwe sportpark omvatte naast enkele sportvelden, een 650 meter en 35 meter brede grasbaan ter beoefening van de paardensport en de motorsport, inclusief een hoge, overdekte tribune met ongeveer 1000 zitplaatsen. Onder deze tribune werden kleedlokalen, wasgelegenheden, toiletten voor het publiek en paardenboxen en motorboxen ondergebracht.

De gehele sportaccommodatie zou gesitueerd worden in een parkachtige omgeving met inheemse planten, met volières en dierenverblijven, een kiosk en een speeltuin. Bovendien zou de aanleg van een sportpark in de crisistijd een "werkverschaffing" bij uitstek zijn.

Het Gemeentelijke Sportpark werd op 5 mei 1932 officieel geopend door de Commissaris der Koningin in Limburg, baron van Hövell tot Westerfliet.

In 1935 vond er al een Diocesaan Nederlands Atletiekkampioenschap plaats en ook in de jaren voor de oorlog waren er meerdere atletiekwedstrijden op de grasbaan.

De aanleg van de sintelbaan in 1946 was echter een behoorlijke verbetering voor het uitoefenen van atletiekwedstrijden, maar zeer zeker ook voor de motorsport. De Nationale Motorsportbond dreigde immers om uit oogpunt van de veiligheid van de coureurs de wedstrijden op de Geleense grasbaan te boycotten. Daarnaast kon de nieuwe sintelbaan 's winters als natuurijsbaan gebruikt worden.

De naam "Burgemeester Damenpark" werd pas in 1951 na het overlijden van Damen gegeven aan het sportpark. In de volksmond werd desondanks ook daarna echter toch meestal over het Sportpark gesproken.

In de vijftiger jaren werden achter de tribune drie zwembassins aangelegd.

In de jaren zeventig vond nogmaals een uitbreiding plaats, nu met een nieuwe kunstijshal en een midgetgolfbaan.

In de jaren tachtig volgde wederom een ingrijpende uitbreiding waardoor er een geheel nieuw sportcomplex werd gerealiseerd.

Door deze facelift was het Burgemeester Damenpark in de loop der jaren getransformeerd tot het multifunctionele Glanerbrook, een plek waar men vele takken van sport kan beoefenen en waar tegenwoordig verscheidene sportverenigingen gehuisvest zijn.

Al die nieuwe elementen legden een zware claim op het oorspronkelijke rustieke, landschappelijke karakter van het park. Desondanks bleef het Burgemeester Damenpark zijn waarde behouden als belangrijke recreatieve groenvoorziening voor de inwoners van Geleen.

Vanaf de opening was het park een trekpleister bij uitstek.

Vele Geleeners zullen zich waarschijnlijk herinneren dat ze met hun ouders door het park hebben gewandeld, dat ze als kind gefotografeerd zijn bij de dikke steen, of dat ergens in een sfeervol hoekje hun bruidsreportage gemaakt is.

Mede omdat er door de jaren heen veel publiekstrekkingen werden georganiseerd, werd het "sportpark" dé Geleense ontmoetingsplek bij uitstek.

Natuurlijk kan eenieder zich de eerste Pinkpopfestivals (1970-1986) herinneren.

Op het hoofdveld werd vanaf 1931 door de R.K.V.V. Quick gevoetbald, op het bijveld door V.V. Victoria.

Naast wedstrijden werd van het park ook gebruikgemaakt voor andere festiviteiten zoals een rodeoshow (1932), het Maria Wagenspel Piëta van pater Jacq. Schreurs (1938), jubilea van harmonie St.Caecilia en Mignon (1936), een gekostumeerde voetbalwedstrijd tussen Pieterstraat-Eindstraat en het Oud Limburgsch Schuttersfeest (1937), in de zomer van 1940 zouden er de R.K. Nederlandse kampioenschappen atletiek plaatsvinden.

In 1941 was er een bominslag in het sportpark waardoor de hoofdtribune zware schade opliep.

Na de oorlog trokken de speedwayraces, paardenrennen, wielervedstrijden, atletiekwedstrijden op de baan, schaatswedstrijden, stockcarraces, motorvoetbal,

voetbalwedstrijden en andere sportevenementen op het hoofdveld, windhondenrennen, openluchtconcerten en toneelvoorstellingen, tv-shows in een circustent en de jaarlijkse afsluiting van Koninginnedag met een spetterend vuurwerk, voor vele duizenden toeschouwers.

Uiteindelijk werd in 1996 besloten tot een ingrijpende renovatie van het parklandschap.

Vooraf de thema's "veiliger en overzichtelijker" waren leidend. Een belangrijk bijkomend effect zou zijn dat het park nu aansloot op zijn omgeving en weer deel ging uitmaken van het ruimtelijk ensemble van de stad/woonwijk.

De aanleg moest bovendien een groot publiek dienen, van zowel mensen die naar een rustpunt in een drukke stad zoeken, als zij die naar een actieve ontspanning door sport en spel op zoek waren. Ook was een herkenbare centrale ingang aan de Kummenaedestraat van groot belang.

Na een uitgebreide analyse werd het oude bomenbestand uitgedund, waarbij naast de openheid ook naar het zeldzame of het karakteristieke van het bomenbestand is gekeken.

Vervolgens zijn er veel nieuwe bomen en struiken geplant. Verjonging en uitbreiding van het beplantingsassortiment waren hierbij leidend.

In het nieuwe ontwerp bleef de renbaan zichtbaar door de rij oude lindebomen, die destijds langs de baan werd geplant. Veel van de oorspronkelijke bouwkundige elementen zijn tegenwoordig verdwenen, maar de kassa op de hoek Kummenaedestraat/Irenelaan is behouden en de oude kiosk is weer in dezelfde stijl opgebouwd.

De verschillende delen van het park zijn meer met elkaar in relatie gebracht en de oude zichtassen behouden.

Deze veranderingen hebben geleid tot een ruim en overzichtelijk stadspark, met een verwijzing naar het oorspronkelijke ontwerp van Tersteeg.

Heden ten dage is Mama's Pride op Moederdag al jaren een grote publiekstrekker.

Bronnen:

Gemeente Sittard-Geleen: katern Stadspark Geleen

SCHUG: Feestelingen & historische mijlpalen in Sittard-Geleen, 2013

J.P.M. Ettes: De geschiedenis van de Kummenaedestraat en haar bewoners, 2014

Foto's: beeldbank Heemkundevereniging Geleen.

